

Xinesos de qualitat

Un projecte de llei del Govern xinès pretén impedir que els disminuïts físics o psíquics tinguin fills i que els transmetin defectes o malformacions. Però el projecte ha aixecat temors que no serveixi com excusa per fer neteja d'adversaris polítics o de certes ètnies.

“L'única forma pràctica i efectiva amb què els individus de debilitat poden demostrar pietat pels de la seva espècie és el celibat, a menys que vulguin portar al món éssers d'una raça predestinada a la destrucció per les lleis de la natura.” Aquesta és una frase escrita el 1873 per l'anglès Francis Galton, pare de l'eugenèsia o millora del llinatge. “Aquesta llei vol evitar nous naixements d'individus de qualitat inferior i millorar el nivell del conjunt de la població.” Aquest és el text d'un projecte de llei xinesa, presentat a finals de l'any passat. A finals del segle XX, el fantasma de la selecció de la raça humana sembla haver tornat.

Galton es va esforçar a provar que hi havia individus i sectors socials inferiors que calia controlar. Les seves teories varen tenir força impacte i les tesis que propugnaven la selecció de la raça mitjançant esterilitzacions varen ser aprovades en alguns estats americans. Es podria dir que l'eugenisme va culminar amb Hitler i la seva recerca de puresa ària, raça que considerava superior.

Amb aquesta darrera referència, no és estrany que qualsevol llei que pretengui millorar la qualitat de la població aixequi temors i crítiques. Per això, els mateixos governants xinesos devien pensar que s'havien precipitat o que havien explicat malament els seus objectius. I sense que ningú no hagués esmentat Hitler –tot i que hi haguessin pensat– l'agència oficial Xina va puntualitzar que “els fonaments de la política de la Xina en favor de nous naixements difereix radicalment de la política d'eugenisme adoptada per Adolf Hitler durant el Tercer Reich”. Algú pot dir que els xinesos es varen veure obligats a puntualitzar per afrontar les crítiques. Però d'altres pensaran que qui té la cua de palla s'encén –i aquí la referència al nazisme–. El projecte de llei xinès, denominat de Natalitat i Cura de la Salut, té com a objectiu principal, segons el Govern, de reduir el nombre de persones amb diverses minusvalideses o amb malalties psíquiques, que, segons les autoritats, costen molts diners cada any a l'estat. Dels 1.200 milions d'habitants de la Xina, 11,5 milions –un 9,6 per

El Govern xinès s'ha vist obligat a explicar les intencions i el contingut d'un nou projecte de llei que ha elaborat i que preveu un seguit de mesures per prevenir el naixement de nadons amb malformacions o malalties perilloses. Alguns sectors creuen que la seva aplicació és molt discutible i temen que no s'utilitzi amb finalitats polítiques.

mil– tenen alguna minusvalidesa i una quantitat semblant pateix alguna malaltia mental. La taxa de naixements de disminuïts físics és molt elevada: entre el 13 i el 20 per mil, això és, entre 300.000 i mig milió de persones. I 4 milions de nens –el 10,7 per mil de la població menor de 14 anys– tenen problemes mentals.

En vista d'aquestes xifres, el ministre de Salut Pública, Xen Minzhang, va presentar al desembre, durant la reunió del comitè del Congrés Nacional del Poble, la proposta de la llei per controlar la qualitat de la població.

Segons els dirigents xinesos, aquest nombre de disminuïts impedeix donar un nivell de vida acceptable a tota la població.

Les mesures previstes per la llei són prohibir el matrimoni a aquells que pateixen hepatitis o malalties venèries i mentals fins que no es guareixin. I les dones embarassades a qui es detecti alguna d'aquestes afeccions rebran recomanacions perquè avortin. Les parelles que incompleixin la llei seran esterilitzades.

Aquestes mesures dràstiques varen ser matisades després per un portaveu oficial del Govern. Així, aquest representant deia que es respectarà la decisió dels individus i es permetrà l'elecció personal. També puntualitzava que l'avortament no es faria mai sense el consentiment de l'embarassada.

La llei ja ha aixecat crítiques i temors. El més contundent ha estat l'influent setmanari *Fast Eastern Economic Review*, que es publica a Hong Kong. El seu editorial manifestava que, tot i la puntualització que l'avortament seria voluntari, aquesta paraula “pren un sentit diferent en el vocabulari de Pequín”. Recordava que, en una entrevista concedida al setmanari financer alemany *Handelsblatt* el passat mes de juny, la ministra de Planificació Familiar, Peng Peiyun, admetia: “Hem recorregut a la persuasió i intentem de raonar amb la mare fins que ella obeeix”.

La revista també comentava el testimoni d'una infermera xinesa en el llibre *A Mother's Ordeal* (“El calvari d'una mare”), de Steven Mosher. Hi explica que ella havia de tancar les mares en una cabana fins que cedien o eren arrossegades, fent esgarips, al quirdfan.

Amb aquests precedents no és estrany que les “recomanacions” espantïn i que les referències a la “llibertat individual” semblin cíniques. La revista científica britànica *Nature* també publicava un article i un editorial sobre el tema. Re-

cordava que la qualificació de "malaltia mental" ha estat utilitzada com a arma política i que a l'antiga URSS la psiquiatria representava sovint un paper repressiu, paral·lel a les presons i camps de concentració. D'entrada, algunes mesures contingudes en la llei xinesa, segons alguns experts, no defereixen gaire de les que hi ha als països occidentals, com ara recomanar l'avortament

Les parelles que incompleixin la llei seran esterilitzades. Les dones embarassades a qui es detecti alguna de les afeccions estipulades rebran recomanacions perquè avortin.

si el fetus té malformacions o alguna malaltia important. Però l'informe del ministre Xen Minzhang ja conté afirmacions preocupants, com ara aquesta: "Els naixements de qualitat inferior són més elevats entre la vella base revolucionària, les minories ètniques i les zones frontereres o econòmicament pobres". Una dada que podria donar carta blanca per una neteja en sectors o regions concrets. D'altra banda, fins i tot medicament alguns aspectes són molt discutibles. Així, impedir als malalts d'hepatitis que tinguin fills representa acceptar que poden transmetre la infecció o alguna anormalitat a la descendència.

Certs investigadors s'han mostrat preocupats perquè aquest projecte de llei va unit a un avenç de la recerca xinesa en biotecnologia. La teràpia genètica ja ha estat practicada, segons que han afirmat científics xinesos, en persones que pateixen hemofília, una malaltia hereditària. Però aquests treballs es fan sense que es tinguin constància de precaucions en la seva aplicació o d'un codi ètic sobre aquestes pràctiques.

Altres mesures que els xinesos volen adoptar per evitar el naixement de nens amb malformacions són molt menys discutibles. Així, el descobriment fet per investigadors britànics i hongaresos que un dèficit en àcid fòlic (que forma part del complex vitamínic B) en l'alimentació de la futura mare en els primers 28 dies d'embaràs fa augmentar el risc de malformacions i problemes neurològics en el fetus ha fet plantejar un reforç vitamínic per a les xineses.

Entre 80.000 i 100.000 xinesos neixen amb anencefàlia —sense encèfal—, espina bífida o defectes neuronals. Això significa que a Xina es produeixen més d'un terç dels casos mundials. Per això, un programa finançat pel Centre de Control i Prevenció de Malalties d'Atlanta (Estats Units) en cooperació amb el Ministeri de Salut xinès i la Universitat de Medicina de Pequín repartirà milions de píndoles amb àcid fòlic, per reforçar l'alimentació, sobretot hivernal, que es basa en col bullida o al vapor i que conté poca quantitat d'aquesta substància. El programa costarà un milió de dòlars a l'any i es farà a 12.000 ciutats i pobles.

El problema és que les mesures anticonceptives promogudes en diferents èpoques pels dirigents xinesos fan témer a las futures mares que, en comptes de donar-los vitamines, no se les vulgui esterilitzar per tal que només tinguin un fill. Per això, els xinesos han hagut d'ensenyar-les fotografies amb nens que pateixen els defectes que es volen evitar i conscienciar les dones perquè prenguin el suplement vitamínic.

Si bé la campanya és tan recomanable com la que es podria fer a països democràtics, la por de les dones de prendre les píndoles mostra fins a quin punt el projecte de llei "eugenèsic" ha d'inspirar temor, per molt que es declari que es respectarà la llibertat d'elecció. **Xavier Duran**

